

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologiæ Moralis

Busenbaum, Hermann

Monasterii Westphaliæ

Cap. II. Quando obliget præceptum fidei.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40957

VIII. Parochus suas oves (sicut parens liberos) tenetur sub mortali, per se vel alium docere ea saltem, quæ sub mortali scire tenentur. *Sanch. 2. mor. cap. 3. Fill. Palant. Trull. l. 2. c. 1. Kön. &c.*

CAPUT II.

Quando obliget præceptum Fidei?

R Esp. I. Præceptum fidei internum obligat
 1. Pueros inter fideles educatos, quando rationis usum perfectè consecuti mysteria fidei audiunt, apprehenduntque quòd illa credere, sit res necessaria ad salutem; peccantque mortaliter committendo. *Sanch. Bon. t. 2. d. 3. p. 3.* addens plurimos eorum excusari inadvertentiâ, aut invincibili ignorantia. 2. Adultos infideles, quando ratio incipit dictare, res fidei sufficienter propositas esse, & contrariam sectam esse falsam. *Sanch. l. 2. mor. c. 1. Cón. d. 24. de fide Fill. n. 25.* 3. Quando urget tentatio contra Fidem, quæ aliter vinci nequit. Quod tamen non convenire scrupulosis, rectè monet *Sanch.* quia hi avertendo mentem ad alia objecta, facilius superant. Et in his duobus casibus præceptum obligat per se, in sequentibus per accidens. 4. Quando tentatio urgens contra alias virtutes, aliter superari nequit. 5. Quando facienda est professio fidei exterior, vel ex præcepto eliciendus est actus alterius virtutis, v.g. Spei, Charitatis, Pœnitentiæ, quæ fidem supponat. *Bon. q. 2. p. 2.* His addit *Hurt.* contra *San.* 6. In hora mortis; & 7. Semel quotannis. *v. Dian. p. 5. t. 13. R. 19.* Ex iis resolvuntur hi Casus.

I. Hæreticus quamdiu suam sectam judicat esse

esse credibiliorem, vel æquè credibilem, non tenetur credere; quia fides nondum est sufficienter proposita, ageretque imprudenter. *Sanch. 2. mor. c. 1. Lay. l. 2. t. 1. c. 10. & 12.*

II. Quando iis, qui in hæresi nutriti sunt, persuasum est à puero, nos abjicere & persequi Verbum DEI, esse idololatrias, pestilentes deceptores, ideoque tanquam pestes fugiendos; non possunt stante hac persuasionem, salvâ conscientia nos audire, & laborant ignorantia invincibili, cum non dubitent se esse in bona via, *Lay. c. 10. Sanch. l. 2. c. 1.*

III. Si talibus oriatur dubium de sua secta, tenentur ulterius inquirere, & à Deo petere lumen, (quod si negligant, peccant contra fidem, cum non adhibeant media ad implendum præceptum Fidei.) Quòd si deinde nostra fides eis sufficienter proponatur, tenentur amplecti. *Ibid. v. Ferdin. de Castro Pal. t. 4. d. 1. p. 12. & d. 2. p. 2.*

Resp. II. Præceptum exterius fidem confitendi, jure naturali obligat, duplici casu; scilicet, cum vel honor DEO debitus, vel utilitas proximo impendenda, privativè vel contrariè subtraheretur. Dixi, *privativè*: ut si idè cessaret magnus honor in DEUM, vel utilitas in proximum redundans. Dixi *contrariè*: ut si aliqui DEUS afficeretur injuriâ, vel proximus gravi malo: v. g. si inde penderet aliorum conversio, aut perversio, contemptus religionis, scandalum, &c. Ratio responsionis est, quia actus virtutis tunc videtur præceptus, quando est necessarius ad finem præcepti, quod hic contingit: quia

finis præcepti est Charitas, *S. Th. 2. 2. q. 3. a. 2. SUMM. Reg. Fill. 22. c. 3. q. 1.* Unde resolvitur hic Casus.

Si hæretici conculcent imagines, aliisve injuriis fidem afficiant, tenetur eam sua confessione tueri Catholicus, siquidem inde prudenter speret profectum.

Resp III Ad professionem fidei externam, jure Ecclesiastico, tenentur sub mortali, secundum *Tridentinum*, cum juramento obediendi Ecclesiæ Romanæ, ut docet *Fill. t. 2. tr. 22. c. 3.* sequentes personæ.

I. Provisi de beneficio curato; idque contra duos menses à die possessionis coram Episcopo, aut ejus vicario generali, vel officiali. *Seff. 24. c. 22. de reform.*

II. Provisi de Canonicatu, vel dignitate, in Cathedrali Ecclesia: idque non tantum coram Episcopo, vel ejus Vicario, sed etiam in Capitulo. *Ibidem*, addita pœna (ad quam non videntur teneri ante sententiam) ut alioqui fructus non faciant suos. *v. San. l. 2. c. 6. Barbosa de potest. Episc. p. a. 61. n. 29.*

III. Primates, Archiepiscopi, Episcopi, in prima Synodo Provinciali, cui intererunt. *Trid. seff. 25.*

IV. Extendit Pius IV. hanc legem ad omnes Prælatos religionum, etiam militarium. Pius V. autem apud *Rodriq. tom. 2. quest. regul. q. 72.* ad omnes promovendos in Doctores, Magistros, Regentes, Professores, addita excommunicatione latæ sententiæ, & privatione omnium beneficiorum, in eum, qui alios promovet ad talem gradum, sine prævia professione. *v. Fill. t. 22. c. 3. q. 11.*

Barb.

Barbosa in remiss. f. 24. n. 12. Verum ubi hoc decretum non est receptum usu, non obligare monet *Sanch. c. 3. n. 4.* Unde resolvitur.

I. Non tenentur ad dictam professionem provisi de Canonicatibus, in Ecclesiis tantum collegiatis, vel de Beneficiis tantum simplicibus.

II. Etsi probabile sit, hanc professionem, posse fieri per procuratorem, ut docet *Azor, Navar. & Sanch.* probabilius tamen est, teneri personaliter, ut docet *Fill.* Ratio est tum, quia aliàs non videtur fieri satis juramento, quòd personaliter faciendum esse, docet *Glossa* apud *Fill.* tum, quia ita decidit *Rota* apud *Garz. l. 3. de benef. c. 3.*

CAPUT III.

An aliquando liceat exterius fidem veram negare, aut falsam profiteri?

Resp. Nullo casu licet, sive voce, sive alio signo fiat, dicente Christo: *qui me negaverit coram hominibus, &c.* Interim verò etsi licitum non est mentiri, seu simulare quod non est; licet tamen dissimulare quod est, sive tegere veritatem verbis, aliisve signis ambiguis, & indifferentibus, ob justam causam, & cum non est necessitas fatendi. *Est comm. S. Thom. Cón. di. 15. du. 2. n. 9. Lay. l. 2. t. 1. c. 11.* Unde resolvitur.

I. Rogatus de fide in odium religionis, sive publica autoritate, sive privata, nullo modo potest utendo restrictione mentali aut verbis ambiguis, ita respondere, ut præsentibus videatur fidem negasse; multò minus dicere, se esse hæreticum.